

ACTA DE LA REUNIÓ DE LA TAULA PER LA MEMÒRIA HISTÒRICA DEL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE

Núm. 5/2018

Caràcter: ordinari

Data: 9 de maig de 2018

Horari: 19:00 h.

Lloc: Carrer València, 307, 3a planta 1a

Persones assistents

Sra. Ma. Carme Méndez Bota	Consellera Municipal B Comú
Sra. Oscar Zayas Sadaba	Conseller Municipal Partit Popular
Sra. Cristina Caballer	Consellera Municipal PdCAT
Sra. Mar Trallero	Associació Memòria Històrica Sant Antoni
Sra. Antonia Jover del Olmo	Associació Expressos Polítics
Sra. Gisela Boronat	Arxiu Històric Fort Pienc
Sra. Mercè Tatjer Mir	Historiadora
Sra. Marina Comellas Fernández	Associació de Veïns i Veïnes de Sagrada Família
Sra. Esther Vilà	Centre Cultural La Casa Elizalde
Sra. Sandra Ponce	Arxiu Districte de l'Eixample
Sra. Marta Ortiz	Escola Els Llorers
Sra. Marta Carballido	Escola els Llorers
Sra. Laia Ramos	Projecte Xarxa Comunitària de Memòria
Sra. Pepa Pérez-Oliva	Coordinadora de Projectes DSPiT
Sra. Raquel de la Peña Marcús	Tècnica Serveis a les Persones i al Territori

ORDRE DEL DIA

- 1.- Salutacions.
- 2.- Presentació Xarxa Comunitària de Memòria.
- 3.- Inauguració de l'itinerari d'Enric Granados.
- 4.- Valoració activitats realitzades.
- 5.- Precs i preguntes.

RESUM DEL DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

1- Salutacions:

Pren la paraula **Carme Méndez**, dóna la benvinguda als assistents i presenta l'ordre del dia i els temes a tractar durant la sessió.

2- Presentació Xarxa Comunitària de Memòria.

Pren la paraula **Laia Ramos**, forma part de l'equip de cooperativa La Fundició, i ens presenta el projecte "Xarxa Comunitària de Memòria", encabida dins del programa de l'ICUB "Cultura Viva". Actualment estan en la primera fase, és a dir realitzant un mapatge col·lectiu als diferents barris i districtes per saber que s'està treballant amb la finalitat de recuperar la memòria. El que s'intenta és fer valdre la feina feta per les entitats. Ens presenta la web (<http://ajuntament.barcelona.cat/culturaviva/ca/projectes/xarxa-de-comunitats-de-memoria/mapa/>) on es pot trobar tant projectes passats, com actuals, així com punts d'interès que poden generar futurs projectes. La idea és anar al territori, a les Taules de Memòria existents, presentar el projecte, que hi ha, que hi ha hagut o que és el que es vol que hi hagi. Un exemple d'això és la manca de registre de les comunitats immigrants, és a dir punts amb interès molt específic.

La **Pepa Pérez-Oliva** pregunta si es tracta el tema amb atemporalitat, la resposta és afirmativa, per tant posa sobre la taula la possibilitat de treballar el que representaven els cinemes que han anat desapareixent al districte, entre ells el cinema El Niza.

La **Laia Ramos** explica que faran diferents convocatòries als districtes, la finalitat és recollir dades històriques i, amb el consens de tothom, fer accessible aquesta informació a tothom a través de la pàgina web. La comunitat de memòria el que pretèn també, a partir de treballs grupals, és restituir i revivre històries més particulars i vincular-les amb processos de creació comunitària. Dona la primícia que, el primer trimestre de l'any vinent tindrà lloc una biennal de memòria viva, on es donarà visibilitat a aquest tema en projectes de memòria del barri (mostra, trobades...). Tindrà lloc al Born.

Pren la paraula la **Marta Ortiz**, de l'Escola Els Llorers, dins del projecte està pintar part del pati a partir de la història de l'escola i del barri, treballant a partir de fotos, de mapes del districte i del barri. La **Laia Ramos** comenta que a partir de les històries i dels espais, veure com es pot combinar amb altres projectes per proximitat.

La **Mercè Tatjer** explica que al barri hi ha més projectes de l'associació de veïns de l'esquerra de l'Eixample, a més a més hi ha un grup de memòria en la qual fan sortides.

La **Laia Ramos** exposa poder obrir aquest procés i alimentar-se mútuament de projectes.

L'**Oscar Zayas** pregunta si el suport que es fa des del projecte és econòmic. La **Laia Ramos** comenta que ells no fan repartiment de diners, el suport que ells donen és de suport i

assessorament tècnic i d'acompanyament. La **Pepa Pérez** exposa la possibilitat que demanar subvencions del districte per al projecte. La **Laia Ramos** agraeix la proposta i comenta que ells tenen una dotació econòmica concreta, s'ha de veure com evoluciona el projecte i quines dimensions acaba tenint, a partir d'aquí veuran si tindran la necessitat de més recursos.

La **Pepa Pérez** proposa la convocatòria d'una trobada amb agents, ja siguin o no membres de la Taula de Memòria Històrica, i dinamitzar una pluja de projectes, a més d'identificar possibles nous projectes. La **Laia Ramos** comenta que a partir d'aquestes identificacions algun projecte pot ser presentat a la biennal del Born.

L'**Oscar Zayas**, observant el plànol de la web que presenten, pregunta que volen dir els diferents colors que apareixen a la web del projecte. La **Laia Ramos** indica que els colors diferencien el que són iniciatives/projectes, agents (com La Sedeta) i punts d'interès (com ho podria ser algun projecte de futur, com el tema del cine Niza abans comentat)

La **Pepa Pérez** pregunta per quan s'hauria de fer la trobada per estendre la idea del projecte i quin tipus de convocatòria hauria de ser. La **Laia Ramos** contesta que la convocatòria hauria de ser oberta, via mail, facebook..., i s'hauria de fer des del districte. La previsió seria d'unes 25 persones, posa com a exemple que a Ciutat Vella van participar 25 i que a Trinitat Nova en van ser 4 (va tenir lloc a la biblioteca). Comenta que la tria del barri és important i dona com a possibilitat l'opció d'usar les instal·lacions de l'Escola Els Llorers. Sobre el tema calendari es podria plantejar-ho per fer a la primera quinzena de juliol.

3- Presentació inauguració itinerari d'Enric Granados.

Pren la paraula **Pepa Pérez**, explica que l'itinerari va sorgir a partir de la idea de referenciar la II República, Guerra Civil i Franquisme dins del districte. Va donar com a resultat un recull d'unes 70 fitxes, les quals estaran disponibles a la pàgina web del districte. A partir dels punts sorgits es va observar la possibilitat de treballar en dos itineraris, un a l'esquerra de l'Eixample i l'altre a la dreta, prioritzant sempre els fets quotidians d'aquells temps.

La **Raquel de la Peña** realitza una presentació on parla dels temes que són tractats en aquest recorregut com són el funcionament dels refugis antiaeris, com es tractava el tema del racionament, l'especulació del preu del menjar, com s'assistia als refugiats o que passava amb l'educació. Mostra on estan situats els 6 punts que defineixen l'itinerari. Convida als assistents a participar el 29 de maig de la presentació d'aquest itinerari on tindran lloc els parlaments de Ricard Viñas (comissionat), Mercè Tatjer (historiadora i assessora en aquest projecte) i Gerardo Pissarello (regidor del districte).

A continuació, comenta les futures accions que es duran a terme pròximament. El que es vol en primer lloc és acabar l'itinerari de la Dreta de l'Eixample, situat al passeig Sant Joan. Un cop aquest itinerari estigui presentat el que es vol és impulsar els itineraris ja existents al districte, ajudant a la producció, la publicació i la seva difusió.

4- Valoració activitats realitzades.

Pren la paraula la **Carme Méndez**, comenta que el 21 d'abril va tenir lloc la inauguració de les plaques dedicades a Carme Aymerich i Assumpció Català, van estar presents molts familiars per part de les dues en acte de reconeixement.

Per ara, està pendent la ubicació de la placa d'Encants Vells i un altre interior d'illa, amb el nom de la soprano Montserrat Figueres.

Està tenint lloc un procés participatiu al barri de fort Pienc (associació de veïns), ja que al juliol s'acaba la pacificació del triangle de l'Estació del Nord, i s'està treballant amb 3 noms de dona:

- Anna Alizaran (actriu contemporània)
- Dolors Aleu (1a dona llicenciada en medicina en l'Estat Espanyol)
- Lluïsa Casagemas (Compositora d'òpera catalana)

Un cop finalitzat el procés participatiu, passarà a nomenclàtor, junta de portaveus i els consellers, en plenari, aprovaran el nom escollit. Passat l'estiu s'anomenarà interior d'illa, placeta de pacificació al Clínic, amb la idea també que sigui un nom de dona.

La **Carme Méndez** també comenta, que va tenir lloc el 14 d'abril la commemoració de la Primavera Republicana, a l'estàtua de la Flama, a la plaça de la República. S'estan programant noves commemoracions. Pepa Pérez vol deixar constància que el comissionat va informar tard d'aquest acte, haurien d'informar millor doncs no compten amb el territori. La **Mercè Tatjer** està d'acord amb aquesta apreciació, ja que hi ha moltes activitats de les quals no s'assabenten per dèficit en la comunicació. **Carme Méndez** recull els comentaris i els hi farà arribar al comissionat.

Gisela Boronat exposa que a l'arxiu Fort Pienc el 7 de juny s'inaugurarà una nova exposició d'automòbil. La **Pepa Pérez** comenta que les activitats que fan les entitats ens haurien d'enviar una petita informació i una imatge, amb la màxima anticipació possible per, segons el criteri del comissionat, valorar si ho podem posar a la web.

Mar Trallero comenta que pels nous espais que s'estan generant, es proposa el nom de Concha Pérez. **Carme Méndez** respon que la petició ja la té nomenclàtor però encara no han passat els 5 anys des de la seva mort. **Mar Trallero** també fa la reivindicació d'un espai al barri de Sant Antoni que porti el nom de Marina Ginestà. **Carme Méndez** ho recull informant que haurà de passar per plenari i ser aprovada. Seguint amb el tema, **Pilar del Amo** també creu que Tomasa Cuevas hauria de tenir el seu propi espai.

Pepa Pérez proposa que entre tots es recuperin espais i itineraris, i també arxius materials històrics de les entitats. Comenta que, de cara al 2019 potser seria bo crear un grup de treball per dissenyar estratègies de treball de com fer-ho o com buscar els recursos per portar-ho a terme. Comenta que la taula s'ha de dotar de contingut i treball, ha de ser capaç de generar projectes si no la taula no tindrà futur. Seguint aquest fil, la **Pepa Pérez** proposa que la sessió de tador sigui per marcar els objectius pel 2019 i buscar finançament.

Marina Comellas explica que ells es troben amb molts estudiants que els hi demanen informació de com va evolucionar el barri de la Sagrada Família. Molts d'aquests estudiants són universitaris i creu que seria oportú que alguna de les universitats tingués contacte amb l'arxiu. Pren la paraula Sandra Ponce comentant que l'arxiu els hi pot donar eines i que ja estan ajudant.

La **Mercè Tatjer** comenta que hi ha la possibilitat d'una donació de fons de gent que treballava la Somonrrosto, però que no sap on pot portar la documentació. La **Marina Comellas** diu que ja col·laboren amb ells. A l'arxiu tenen donacions i ells donen a conèixer els recursos amb els quals compten. Ells donen pautes, ja que una de les finalitats és preservar els treballs i arxius de tot el que tingui valor pel barri i pel districte.

Esther Vilà comenta que al CC Elizalde tindrà lloc una exposició de cinema dels anys 20-30, entre el 31 de maig i el 20 de juliol. Constarà de diferents projeccions amb pel·lícules domèstiques, amb la idea de recuperar el cinema amateur. Pròximament també faran una mostra de dones fotògrafes fins als anys 80.

5- Precs i preguntes.

Sense més temes a tractar, es tanca la reunió.

Barcelona, 9 de maig de 2018